

Aan de raad

Samenvatting

Naar aanleiding van de evaluatie, de raadsbijeenkomst en de motie van uw raad is onderzocht op welke wijze tot concretisering en versnelling van de samenwerking in WT4 verband zou kunnen worden gekomen.

Hiertoe heeft de Stuurgroep een aangescherpte visie voorgelegd aan de colleges en de gemeentesecretarissen opdracht gegeven om in dit verband concrete taakvelden te benoemen. De gemeentesecretarissen hebben 6 business cases benoemd, daarvan zijn er 4, voor elke gemeente 1, door de Stuurgroep en door de 4 colleges geaccordeerd om te worden uitgewerkt. In dit raadsvoorstel wordt verantwoord op welke wijze invulling is gegeven aan de inhoud van uw motie en wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen in deze.

Opdracht

Deze vloeit voort uit de algemene beleidslijn en de door de raad aangenomen motie van 23 april 2013.

Aanleiding

De gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden werken onder de naam West Twente 4 (WT4) sinds 1 juni 2011 samen. In een visiedocument is deze samenwerking nader omschreven. Na aanvaarding van de uitgangspunten uit dit visiedocument is begonnen met projecten die snel en gemakkelijk resultaat opleverden. We noemden dat "het laaghangend fruit plukken". In de tweede helft van 2012 is geconstateerd dat dat deel van de samenwerking voltooid was.

Gezocht is naar nieuwe wegen; een volgende fase in de samenwerking. Daarbij bleek het nodig de gemaakte visie aan te scherpen. Nodig om te komen tot versnelling en concretisering van nieuwe projecten. Voorafgaand daaraan is de samenwerking tot dan toe geëvalueerd. Als voorbereiding op de nieuwe, komende fase is een bezoek gebracht aan een samenwerkingsgebied in Brabant (Kempengemeenten) en is een radenbijeenkomst gehouden.

Ook de raadsbijeenkomst heeft de Stuurgroep (bestaande uit de vier burgemeester en gemeentesecretarissen) gesterkt in de overtuiging dat er steun is voor een volgende fase. In deze fase moet er sprake zijn van een versnelling en van concreet resultaat. Daarom kregen de gemeentesecretarissen de opdracht om tot een voorstel te komen over de concretisering en versnelling van de WT4 samenwerking.

In dezelfde periode (op 23 april 2012) is in de raad een motie aangenomen waarin wordt aangedrongen om tot concrete voorstellen te komen hoe de samenwerking in WT4-verband uitgebouwd kan worden.

Letterlijk staat er:

'Op korte termijn, doch uiterlijk 1 oktober 2013, in samenwerking met de colleges van de gemeenten Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden een concreet plan van aanpak voor te stellen, inzake operationele intergemeentelijke samenwerking tussen de vier gemeenten.'

De volledige tekst van de motie is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Concretisering en versnelling zijn nodig omdat alle gemeenten de komende jaren staan voor een aantal forse opdrachten. De kern is dat we als lokale overheid met minder middelen meer moeten

gaan doen, maar met zoveel mogelijk behoud van het voorzieningenniveau. De Stuurgroep heeft daarbij uitgesproken dat het belangrijk is om onze financiële positie gezond te houden.

Doelstelling en visie

Voor de samenwerking hebben de WT4 besturen de volgende aangescherpte visie geformuleerd: *"Een betrokken lokale samenleving kent een menselijke maat met een laagdrempelig eenvoudig benaderbaar en zichtbaar bestuur (raad, college, burgemeester). Hiervoor zijn onze gemeenten met zijn lokale verbindingen en historische banden het meest geschikt. Wij zien het daarnaast als onze bestuurlijke opdracht om de (werk)processen zo efficiënt mogelijk in te richten. Uitgangspunt hierbij is een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening tegen een concurrerende prijs. Boven - lokale samenwerking kan op onderdelen hieraan de positieve bijdrage leveren. Om dit te realiseren werken wij als WT4 gemeenten samen".*

Mogelijke oplossingen

De gedachte om de samenwerking uit te breiden en te intensiveren op basis van de hiervoor aangegeven visie is door de colleges van alle vier de gemeenten onderschreven. De uitwerking door het maken van zes concrete business cases is inmiddels ook door alle colleges omarmd. Twenterand wilde in eerste instantie een pas op de plaats maken. Niet, omdat men het niet eens is met het uitgangspunt, maar om puur praktische redenen. De gemeente had op dat moment geen ambtelijke capaciteit om de business cases uit te werken en had daar ook geen extra geld voor over.

Inmiddels heeft de raad van Twenterand een motie aangenomen om toch aan te haken bij het uitwerken van de businesscases en daarvoor budget te ramen. De motie is door het college overgenomen.

In Rijssen-Holtten is inmiddels ook discussie ontstaan op commissie niveau over de businesscases, en dan met name over het gezamenlijk formuleren van beleid en het mogelijk samenbrengen van organisatieonderdelen.

In die gemeente wordt sterk gehecht aan couleur locale in de beleidsvoorbereiding, bepaling en uitvoering. En ook het organisatorisch samenvoegen van organisatieonderdelen lijkt voor de Rijssen-Holtense politiek zeker op dit moment, een stap te ver.

Voorgestelde oplossingen

Op basis van de wens tot concretisering en versnelling zijn de uitgangspunten nader gedefinieerd en verfijnd:

- Blijven samenwerken en de samenwerking versnellen en effectueren;
- Bundelen van (niet locatie-gebonden) activiteiten;
- Samenwerken/samenvoegen binnen beleid en uitvoering;
- Bij het beoordelen van het resultaat van de samenwerking wordt uitgegaan van de drie K's (kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid), waarbij gekeken wordt naar de resultaten van het totaalbeeld van de verschillende K's. De optelsom van de verschillende samenwerkingsonderdelen moet een positief financieel resultaat opleveren;
- Bij uitwerking van verdere samenwerking ruimte houden voor "couleur locale". Op "moeilijke" dossiers blijft er ruimte voor lokale beleidskeuzes.

De vier besturen tonen zich krachtig in de samenwerking en zorgen voor een goede afstemming binnen het samenwerkingsverband.

Bij de zoektocht naar geschikte business cases hebben de secretarissen zich laten leiden door de volgende afwegingen:

- Een business case moet gaan over een taak met een stevige omvang om het onderzoeken waard te zijn;
- De keuze voor een business case betekent niet op voorhand dat we deze taak in WT4 verband gaan oppakken. Dat zal het onderzoek juist moeten uitwijzen;

- Er is gezocht naar cases waarvoor de verwachting is dat er enige mate draagvlak voor is en ook dat het onderzoek tot een positief resultaat zal leiden.

Na een globale analyse zijn 6 businesscases gedefinieerd die in aanmerking kunnen komen om uit te werken.

Gekozen cases

Eerste fase

In de Stuurgroep is ervoor gekozen om in eerste instantie 4 cases op te pakken.

Dit is door de colleges overgenomen.

Hierbij gaat het om de volgende:

1. Taakveld vergunningverlening toezicht en handhaving op het brede terrein van bouwen, milieu, RO, APV, groene wetgeving, WABO, etc. Ook handhaving op andere taakvelden zoals leerplicht, sociale zaken, burgerzaken, parkeren daaraan toevoegen. In het onderzoek meenemen of deze business case "geknipt" moet worden, omdat er bv. te grote taakverschillen zijn of verschillen tussen "binnen" en "buiten".
2. Taakveld voorbereiding en toezicht nieuwe werken en groot onderhoud, ook wel genoemd het ingenieursbureau.
3. Taakveld Onderwijs, onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, leerplicht, peuterspeelzalen, vorming en educatie, etc. en de bijbehorende administratieve taken.
4. Taken op gebied van economische zaken, recreatie en toerisme, grondzaken, planeconomie, inkoop, subsidies e.d.

Tweede fase

In de vervolgfase zouden de andere 2 opgepakt kunnen worden.

Hierbij gaat het om de volgende:

5. Taakveld Ruimtelijke Ordening. Bestemmingsplannen, principeverzoeken, stedenbouwkundigen e.d.
6. Bundeling van taken waar per gemeente maximaal 2 fte aan wordt besteed. Hiervan wordt nog een nadere inventarisatie gemaakt, gevolgd door keuzes voor nader onderzoek.

Afgevalen cases

Er zijn nog vijf andere cases door de secretarissen besproken die echter om uiteenlopende redenen zijn afgevalen. Voor de helderheid en volledigheid noemen we die hier ook:

- Personeelszaken. Dit is afgevalen omdat wij veel verwachtingen hebben en er ook al goede resultaten zijn van de samenwerking in Twents verband. Daarnaast loopt er al het nodige in de salarisadministratie. Een aparte business case voegt daar onvoldoende aan toe.
- Decentralisaties. De acties die op dit terrein, ook in Twents verband, worden ondernomen verlopen goed. Verder is er nog veel onzekerheid over de uitwerking. Een business case op dit moment zou tot dubbel werk kunnen leiden.
- Belastingen. Dit thema is in de afgelopen jaren al regelmatig beschouwd en uitgekauwd zodat daar op voorhand al geen verwachtingen over zijn. Ook uit benchmarks blijkt dat onze kosten op dit taakveld al laag zijn.
- Sociale zaken (back-office en/of beleid). Gezien de discussie over Soweco is dit taakveld afgevalen. Ook de onzekerheid rondom de decentralisaties speelt daarbij een rol. Hellendoorn en Rijssen-Holten hebben overigens aangegeven separaat wel de samenwerking op dit gebied te gaan oppakken.
- ICT. Het rapport van Telengy (juni 2011) heeft uitgewezen dat de verdienmogelijkheden per werkplek onvoldoende zijn om de transitiekosten te kunnen dekken. Dit gegeven heeft nog steeds voldoende actualiteit en daarom heeft het geen zin hier nu een business case van te maken. De verwachting is wel dat dit thema door technische ontwikkelingen (o.a. werken in de cloud) over enkele jaren betere kansen gaat bieden.

Burger en overheidsparticipatie

Is hierbij op dit moment niet aan de orde.

Communicatie

Zowel de Ondernemingsraad als het georganiseerd overleg zijn in meer of mindere mate bij de verdere concretisering betrokken. In de eerste fase (de haalbaarheidstoetsing tot 1 januari 2014) zal het informeren voldoende zijn. Daarna echter doen zich situaties voor van advies- en instemmingsrecht. In goed overleg met de OR's zal dit deel van het traject vorm gegeven worden. Voorafgaand aan besluitvorming over het voorliggende advies, heeft de voorzitter van de Stuurgroep (H. Robben) een afvaardiging van de OR's geïnformeerd over het proces. Aanvullend hieraan is voor het personeel een inloopbijeenkomst georganiseerd.

Effecten meten

Het bestuurlijk kader is de visie en intentieverklaring over samenwerking binnen WT4. Beoogd effect is winst te behalen op de 3 K's van Kosten, Kwetsbaarheid en Kwaliteit.

Planning

1. De business-cases worden opgesteld. Naar aanleiding van deze business-cases wordt een besluit genomen met welke samenwerking wordt doorgegaan;	Tot 1 januari 2014
2. Bepaal op welke wijze de potentiële winst het best kan worden ingeboekt. Hier komt de bestuurs-juridische vormgeving, het dienstverleningshandvest, de dienstverleningsovereenkomsten, de organisatievorm en -besturing en de vestigingsplaats aan de orde.	1 januari - 1 april 2014
3. Besluit definitief per business-case en vormgeving en wijs een secretaris aan, die voor de realisatie persoonlijk verantwoordelijk wordt.	1 april – 1 mei 2014
4. Realisatiefase en implementatie.	1 mei – 1 september
5. Evaluatie voorbeeld business cases en besluit over nieuwe cases	1 september – 31 december 2014

Uw raad wordt op de hoogte gesteld van de (tussenliggende) resultaten.

- De eerste keer gebeurt dat na de besluitvorming over de haalbaarheid van de business-cases (z.s.m. na 1 januari);
- De tweede keer na uitwerking van de gekozen business cases;
- De derde keer na de implementatieperiode.

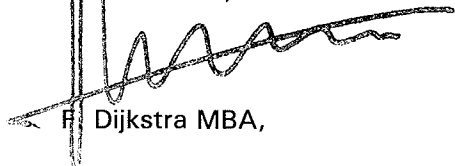
Concept Besluit

1. Kennisnemen van de uitwerking van de motie van 23 april 2013;
2. Instemmen met de aangegeven ontwikkeling in de samenwerking WT4.

Nijverdal, 22 oktober 2013

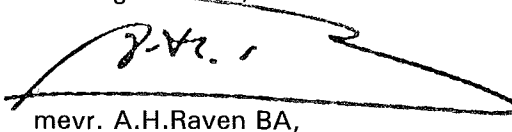
Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

F. Dijkstra MBA,

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA,

Advies commissie(s):

De commissie ABZM stemt ermee in dat het voorstel wordt voorgelegd aan de raad.

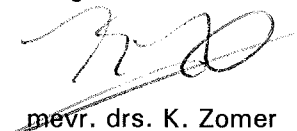
Nr. 13INT03323

Nijverdal, 3 december 2013

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

De griffier,

mevr. drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA

Bijlagen:

Tekst motie van 23 april 2013.